

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Bojan Cvejić, Višnja Arandelović, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Snežana Andrejević, Jelka Jovanović, Zorica Višnjić i Dragan Đorđević, na sednici održanoj 30.1.2020. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom “Mitrović reagovao na Đilasove napade: Ljudi su verovali da je parazitska vrsta bakterije pod nazivom Đilas izumrla”, objavljenim 17. decembra 2019. godine, portal “Srbija danas”

1. prekršio je tačku 5 Odeljka (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2. prekršio je tačke 1 i 6 Odeljka IV (Odgovornost novinara) po kojoj je novinar, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima i tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa, da mora da se suprotstavi svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja, kao i da ima obavezu da neguje kulturu i etiku javne reči,

3. prekršio je tačku 4 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire medije i učiniće sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu, između ostalog, na rasi, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, jeziku, veri, političkom i drugom mišljenju, nacionalnom ili društvenom poreklu,

4. prekršio je i tačku 1 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti), o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše.

Nalaže se portalu “Srbija danas” da ovu odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Vida Petrović Škero, članica Komisije za žalbe, podnela je žalbu zbog teksta Željka Mitrovića, koji je prenelo više medija, a koji, kako je istakla, “sadrži neproverene, uvredljive tvrdnje koje grubo povređuju čast, ugled, dostojanstvo i integritet Dragana Đilasa, Tako se u sadržini teksta, između ostalog, navodi da je “poznato da jednoćelijski mikroorganizmi Đilasovskog tipa nisu baš hrabri paraziti sazđani od viteškog megdana, oni su više buvlja jajašca spremna na metamorfozu radi sopstvenog komfora, naslaganih zaliha i preživljavanja, čekajući svoju priliku pa makar hiljadu godina. Sreća je da su ove male prljave bakterije Đilasovskog tipa prestale da se razmnožavaju prostom deobom i sad od nervoze samo ispuštaju neprijatan zadah vodonik-sulfida.” „Izmišljenim navodima stvara se atmosfera linča, i ne pravi jasna razlika između činjenica koje se prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja“, ističe se u žalbi. Vida Petrović Škero navela je da je time, prekršeno više tačaka Kodeksa novinara iz poglavlja Istinost izveštavanja, Odgovornost novinara, Novinarska pažnja i Poštovanje privatnosti.

Redakcija portala “Srbija danas” nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe su ocenili da je reč o drastičnom primeru teksta koji sadrži izuzetno uvredljive kvalifikacije i predstavlja naročito grub napad na ličnost i dostojanstvo osobe na koju se odnosi. Pismo koje je Željko Mitrović Draganu Đilasu uputio zbog tvita koji mu se nije dopao nema nikav drugi cilj sem da ga na svaki način uvredi i diskredituje, a mediji koji su ovakav sadržaj preneli nisu se rukovodili nikakvim profesionalnim razlozima, niti željom da informišu svoje čitaoce. Željko Mitrović se često na sličan način oglašava vređajući ljude, ali je, po oceni Komisije za žalbe, ovo verovatno najdrastičnije kršenje Kodeksa do sada, zbog čega je Komisija morala da reaguje. Takvim uvredljivim govorom, punim mržnje i diskriminacije, ozbiljno se krše prava, integritet i dostojanstvo osobe na koju se tekst odnosi.

Takođe, po mišljenju članova Komisije, ovakvim napisima drastično se krši i kultura javnog komuniciranja, pa čak i dostojanstvo čitalaca koji su izolovani teroru takvog govora. Komisija je sa žaljenjem konstatovala da je takav manir javnog obraćanja, nažalost, već postao sasvim uobičajen u našem društvu, te da je najveći deo javnosti prestao i da reaguje na to, što ne bi smelo da se dešava.

Zbog toga će članovi Komisije i ubuduće podnositi žalbe kada primete slično, drastično ogrešenje o etičke norme profesije.

Beograd, 30.1.2020.

Predsedavajući

Bojan Cvejić